

TID FÖR *bättre vatten*

Vad händer med
vattenmyndigheternas
åtgärdsprogram?

Irene Bohman

Nationell kalkhandläggartärf

2016-03-15

PRÖVNING AV ÅTGÄRDSPROGRAMMET

Maj

Överlämnade åtgärdsprogrammet till regeringen för en eventuell prövning enligt VFF 6 kap 4 § punkt 1 eller 3.

Juni – augusti

Yttrande över motiv till begäran om överlämnande. Jordbruksverket och kommuner har yttrat sig om VM's yttrande

November

"Regeringen avser att pröva de förslag till åtgärdsprogram för vattendistriktet som ska gälla för 2016-2021. Vattenmyndigheternas omarbetade förslag kommer att läggas till grund för prövningen."

Februari

Regeringen ställer ytterligare frågor till berörda och vill ha svar senast 24 mars
Regeringen meddelar EU att Sveriges rapportering blir försenad och kommer senast december 2016.

Tidigare åtgärdsprogram och normer gäller

Strukturkalkning

Tvåstegsdike

Dagvattendamm

Fisktrappa

Rätt utformad vägtrumma

VATTENMYNDIGHETENS UPPDRAG

6 kap. Åtgärdsprogram

1 § Vattenmyndigheten skall upprätta förslag till och fastställa ett åtgärdsprogram för vattendistriktet

....

Åtgärdsprogrammet skall ange de åtgärder som behöver vidtas för att miljökvalitetsnormerna som avses i 4 kap. skall kunna uppfyllas.

Vattenförvaltningsförordningen (2004:660)

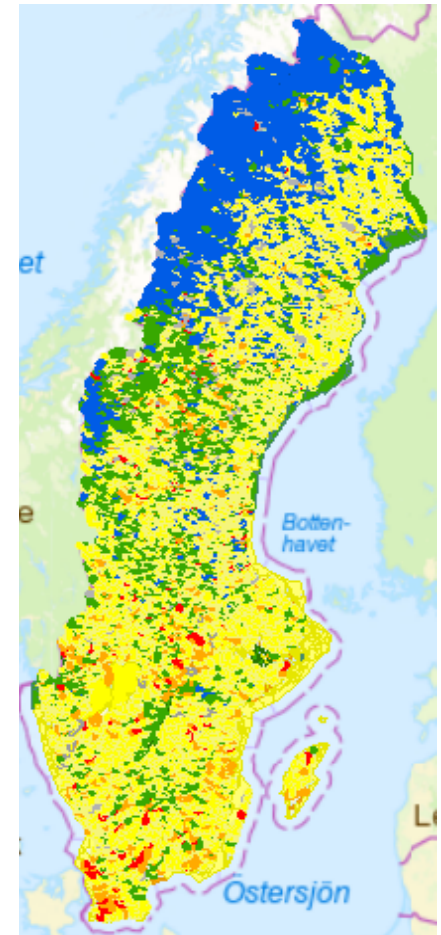
Behöver eller ska?

VM beslutar om vad som **behöver** göras
Kommuner och myndigheter **ska** göra vad som
behövs (MB 5 kap 8§)

BAKGRUND ÅTGÄRDSPROGRAM

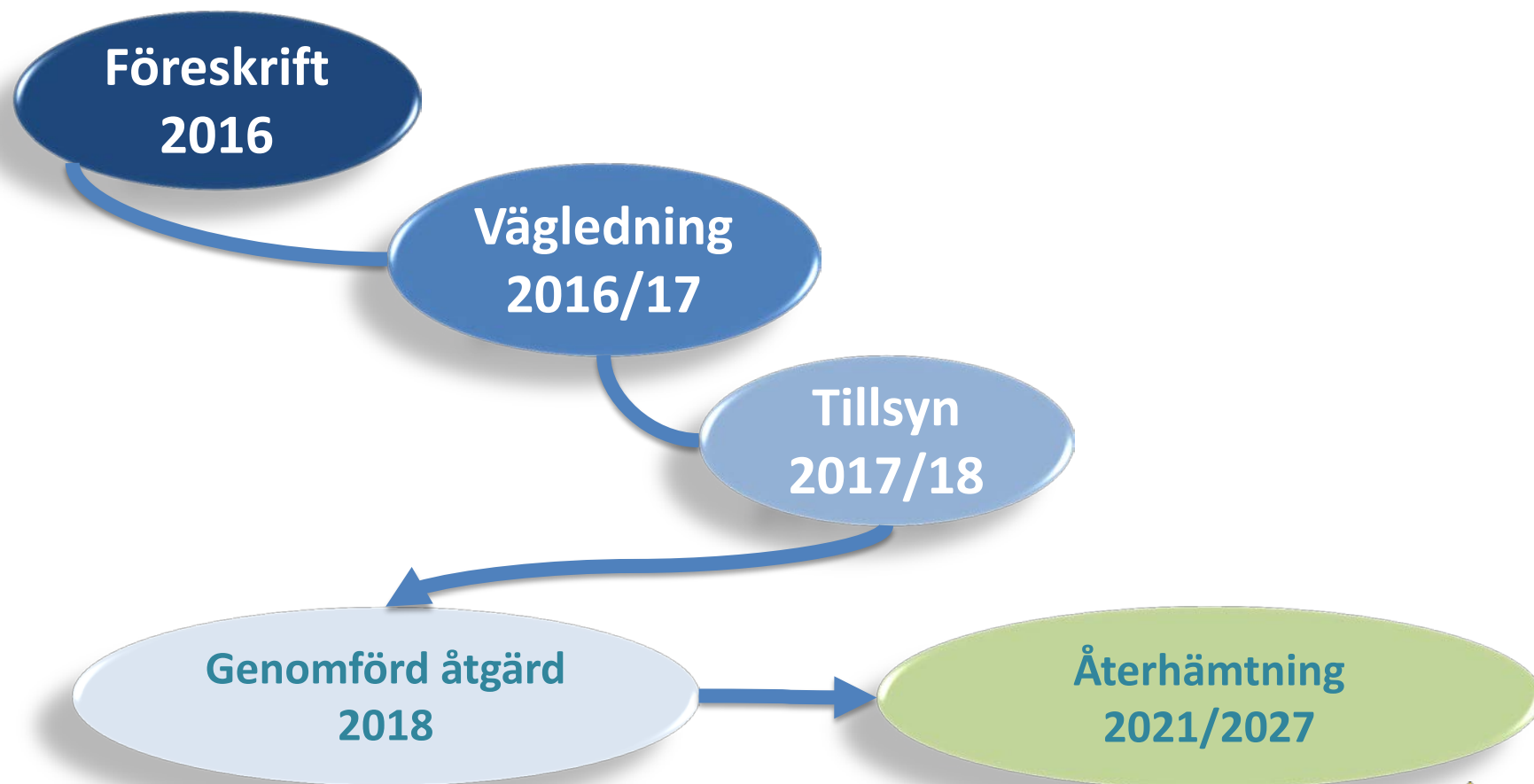
- Ny bedömning visar sämre status
- Verktyg för att nå miljökvalitetsnormer
- Verktyg för att nå vattenrelaterade miljömål.
- Verktyg för att nå reduktionsbetingen inom BSAP
- Stora delar av åtgärdsprogrammet för havsmiljön vilar på de föreslagna åtgärderna
- EU-kommissionen: "Business as usual is not an option"

ÅTGÄRDSPROGRAM 2015-2021

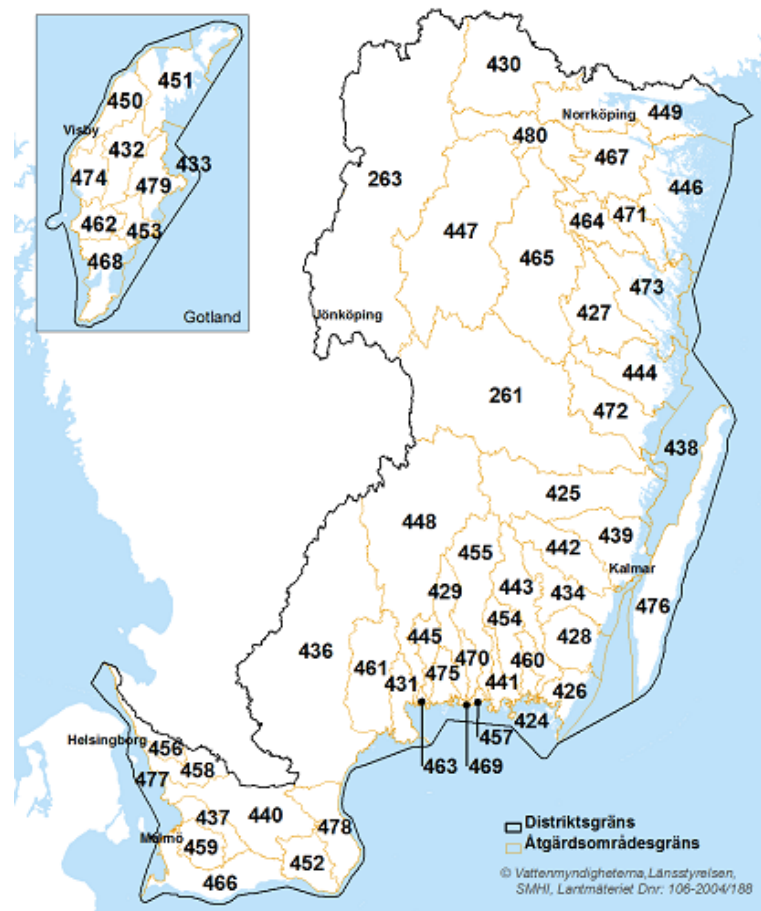
Ca 80 åtgärder till 18 myndigheter
21 länsstyrelser
och 290 kommuner

DEN BLÅ TRÅDEN

REGIONALA PERSPEKTIVET

- Avrinningsområden
- Anpassning till regionala förhållanden –naturgivna och socioekonomiska
- Samordning och helhetssyn
- Effektivare åtgärdsarbete
- [VattenInformationsSystem Sverige \(VISS\)](#).

VISS innehåller:

Statusklassificering

Miljökvalitetsnormer

Miljöövervakning

Förslag på åtgärder och
förbättringsbehov

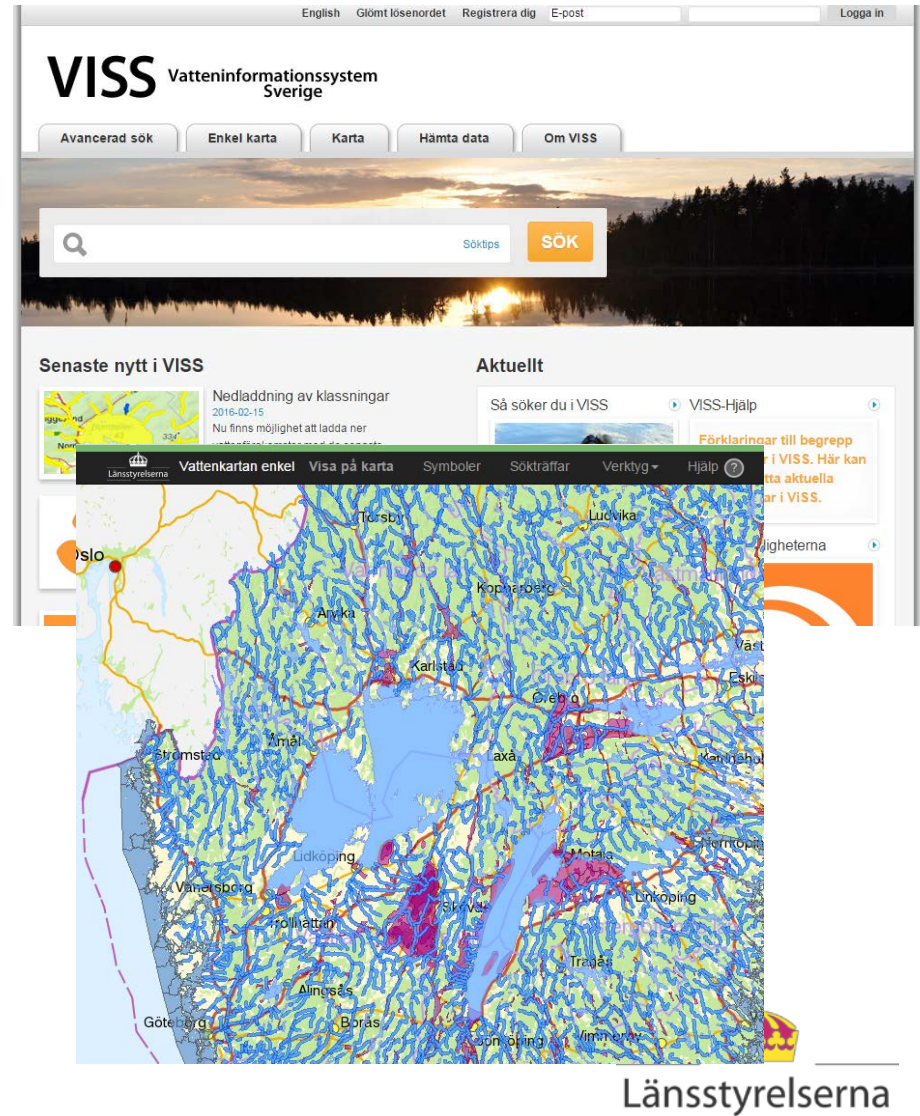
Register över skyddade områden

Länkar till annan vatteninformation

Områdesstatistik

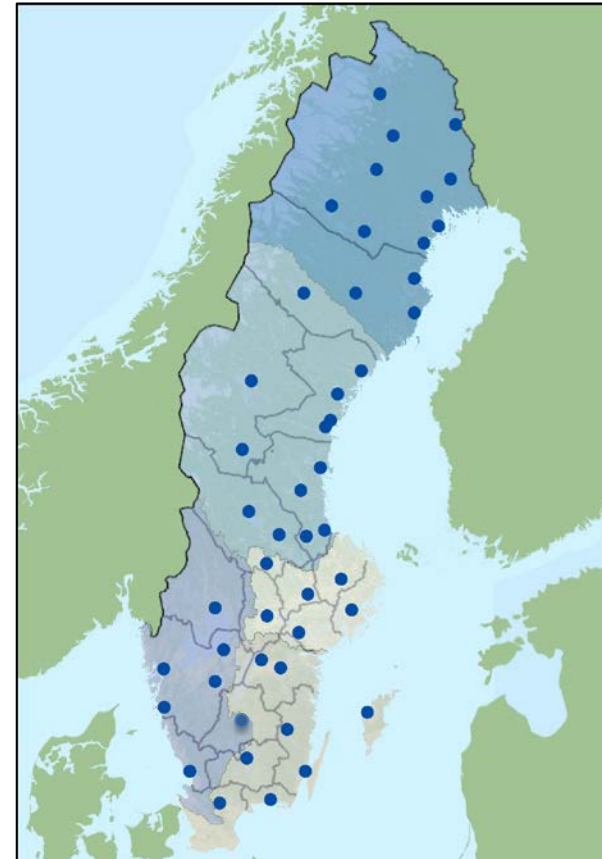
Referensregister

Rapporteringen till EU

SAMRÅD NOV 2015-APR 2016

- Stort engagemang
- 50-tal möten
- Mer än 2000 deltagare
- Fortsatt dialog med myndigheter

ÖVER 900 AKTÖRER HAR SVARAT

- 369 företag och distriktsorganisationer (128 LRF-grupper)
- 232 kommuner
- 105 vattenråd och vattenvårdsförbund,
- 137 privatpersoner
- 28 nationella bransch- och frivillighetsorganisationer
- 26 nationella myndigheter
- 21 länsstyrelser
- 14 universitet och övriga

Hård kritik mot vattenplan
Växjö kommun ser kritiskt på Vattenmyndighetens förslag på åtgärdsplan för sjöar och vattendrag.
De anser att den är amatörmässig.

Studio Ett
Start Alla avsnitt Om... Kontakt Textarkiv
Vattendirektiv påverkar det svenska landskapet
Vatten i hav och svenska sjöar ska bli renare

ÖP
Vattendirektiv blir en dödsstöt mot jordbruket

ttel
De vill ta död på jordbruket

Värmland
Notan för värmländska dammar - 1,5 miljard

"De svenska Vattenmyndigheterna sätter nytt rekord i förslag till"
I dag har LRF Västra Götaland haft stämma och de enades om följande uttalande gällande Vattenmyndighetens åtgärdsförslag.

Västerbottens-Kuriren
Med rent vatten - men utan mat

SVT OPINION
Gör vattenkraften verkligt miljömässig
Det är dags för svensk vattenkraft att ta steget in i 2000-talet. När nu utredningen om hur vattenkraft ska förhålla sig till miljökrav är klar, vill vi poängtera hur viktigt det är att detta också genomförs. Det skriver bland andra Mattias Klum och Johan Rockström.

Altinget: miljö och energi
Politisk underskott i vattendirektiv

VATTEN - Bucht vill återta initiativet i vattenfrågorna
Efter att remissvarerna gällande Vattendirektivet kommit in, står det klart att kritiken mot direktivet finns i många led. På en direkt fråga, svarar nu även landsbygdsministern att politiken måste ta tillbaka initiativet över dessa frågor.

SVT Nyheter
Med rent vatten - men utan mat

Altinget: miljö och energi
Christor Borg: Vattenförvaltningen slutar med en tummetott?

Enskilde jordbrukaren kan ej betala för vattendirektivet

Svenskt Vatten
Med rent vatten - men utan mat

Vattendirektivet: Regeringsprövning av åtgärdsprogram ett illusionstrick

Altinget: miljö och energi
Christor Borg: Vattenförvaltningen slutar med en tummetott?

Enskilde jordbrukaren kan ej betala för vattendirektivet

VARFÖR ÄR DET INTE LIKA MYCKET DISKUSSION KRING MILJÖMÅLEN OCH NATURA 2000?

Det är ju i princip samma mål som ska nås!

- Ingen övergödning
- Bara naturlig försurning
- Giffri miljö
- Grundvatten av god kvalitet
- Levande sjöar och vattendrag
- Hav i balans och levande skärgård
- Rikt växt- och djurliv

Gynnsam
bevarandestatus

God status

Konkreta förslag på
vattenförekomstnivå
tydliggör ansvar och
kostnader

VILKA BEGÄRDE ATT PROGRAMMET SKA LYFTAS TILL REGERINGEN?

- Jordbruksverket
- Falköpings kommun
- Säffle kommun
- Munkedals kommun
- Växjö kommun
- Tranemo kommun
- Torsby kommun
- Åmåls kommun
- Storfors kommun
- Östra Skaraborg kommunförbund

REVIDERING AV ÅTGÄRDSPROGRAMMET

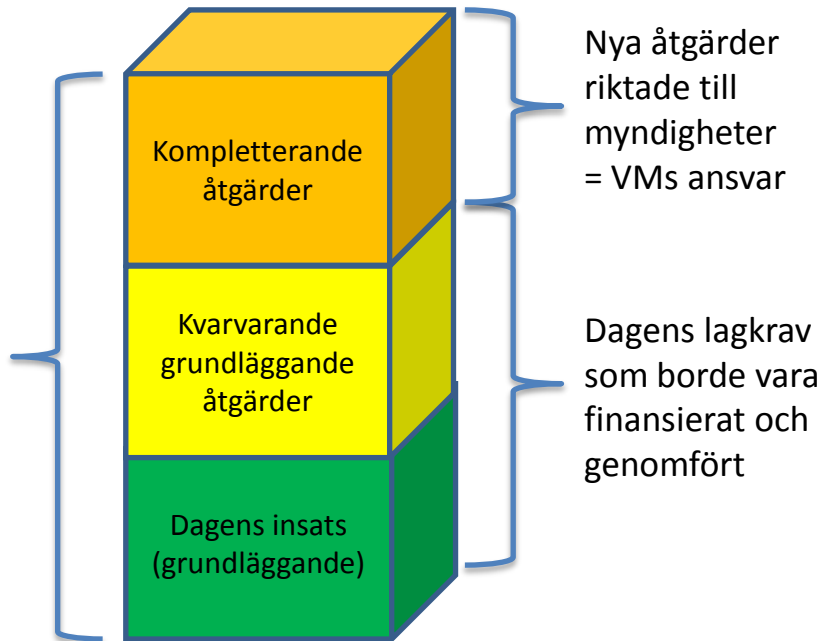
- Fördelning av åtgärder under cyklerna 2015-2021 och 2021-2027.
- Större tillämpning av tidsfrist till 2027 för åtgärder mot övergödning från jordbruket och åtgärder för vandringshinder. Fler tidsundantag till 2027 – nu 60 % av alla övergödda vattenförekomster.
- Bättre matchning av åtgärds mängd mot åtgärdsbehov i sjöar och vattendrag (kvalitetssäkring)
- Effekten och kostnaden har justerats för vissa åtgärder (strukturkalkning, våtmarker, avloppsreningsverk)
- Utvecklat konsekvensanalysen och dess underlag

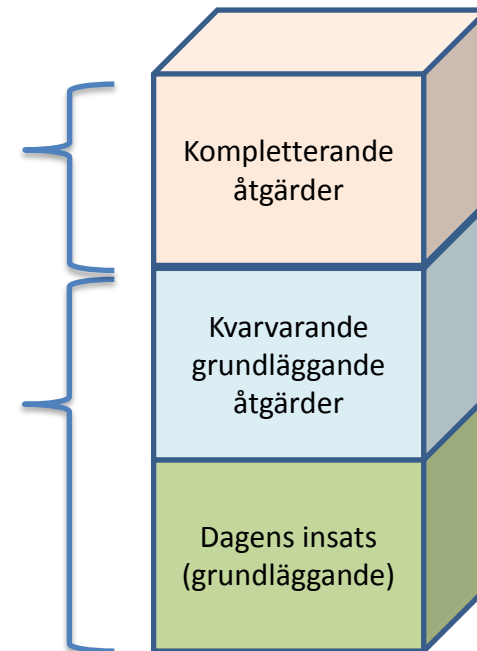
KONSEKVENSANALYS - KOSTNADER

Administrativa åtgärder -
myndigheter och kommuner

Vad som krävs
för att klara
normerna

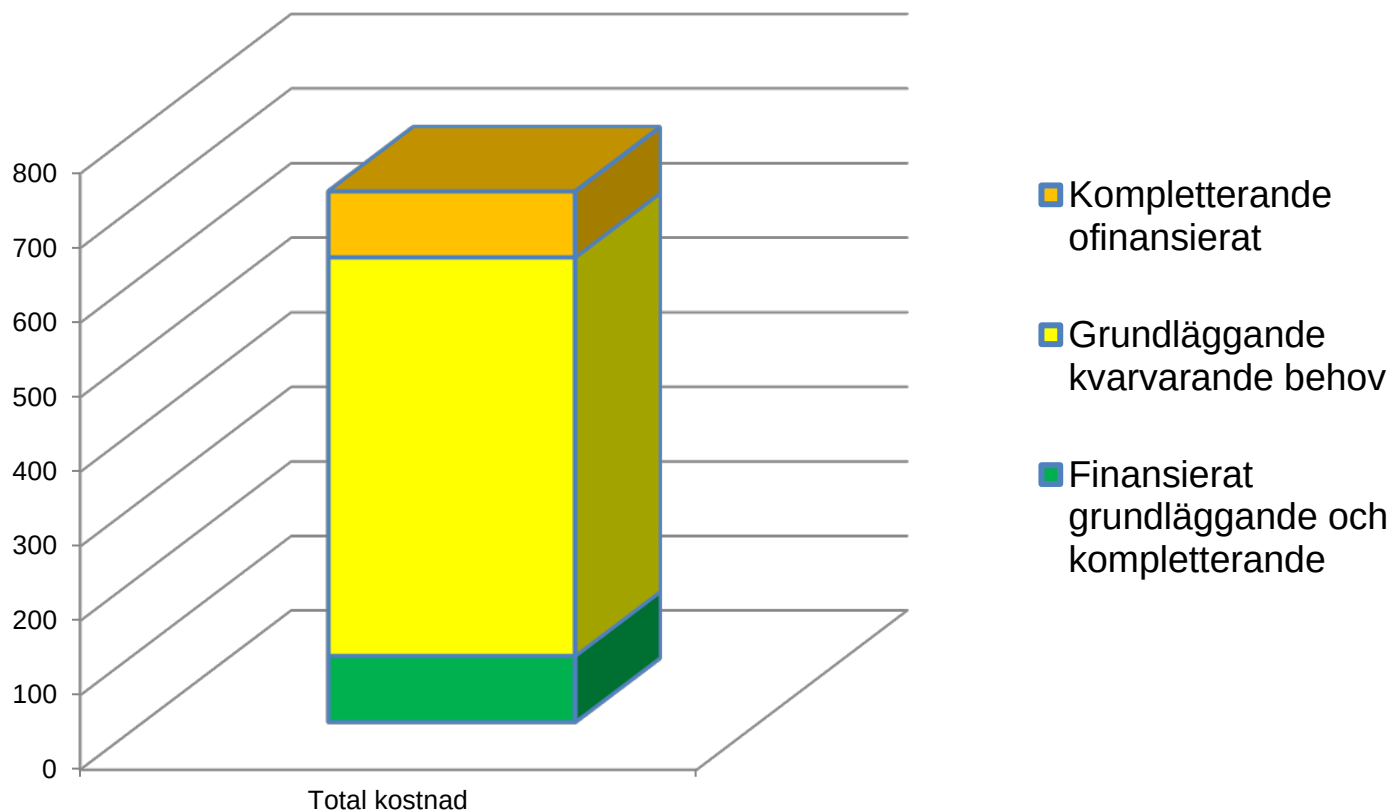

Fysiska åtgärder –
via myndighetskrav

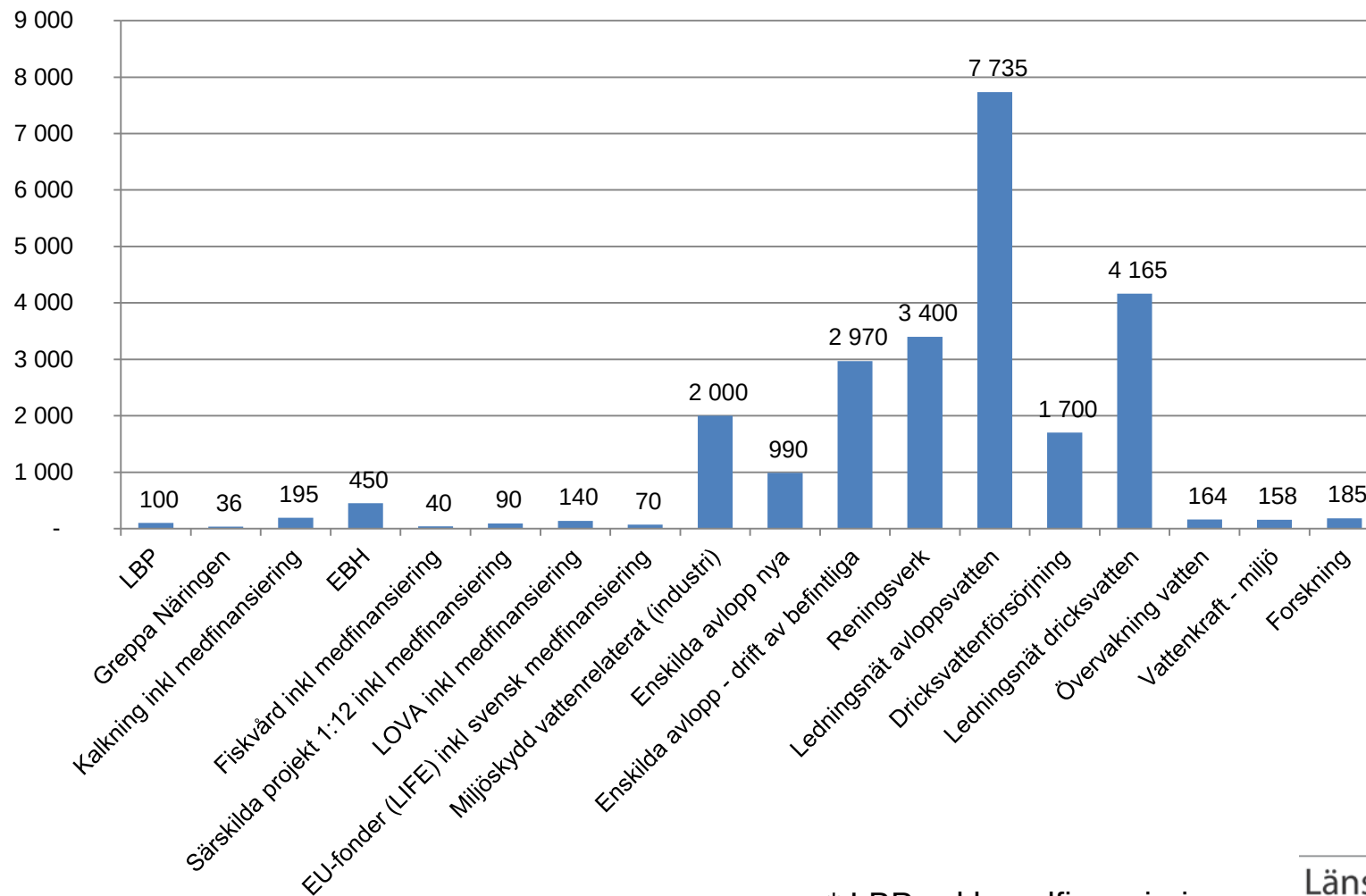
ADMINISTRATIVA ÅTGÄRDER - KOSTNADER

Kostnad åtgärder 2016-2021 Mkr/år

DAGENS FINANSIERING

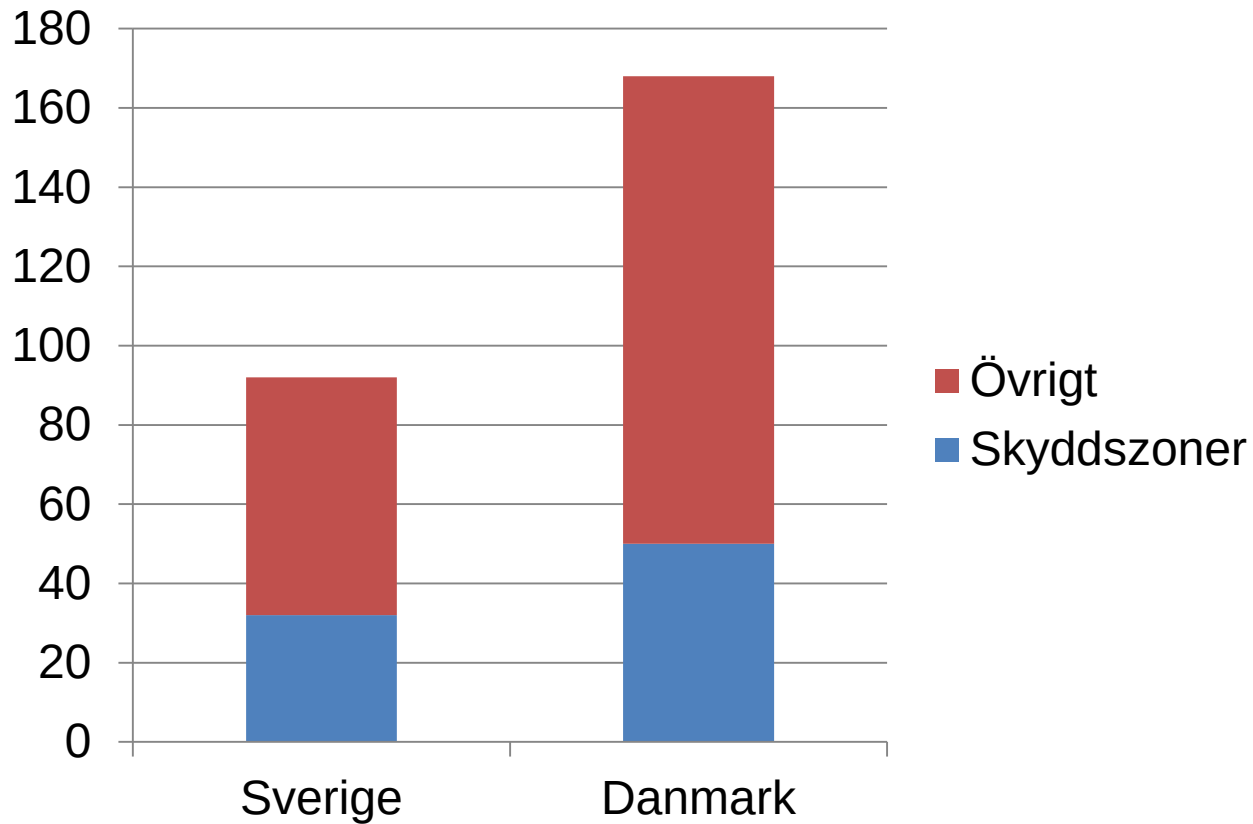
Vattenvårdande åtgärder årligen (Mkr)

* LBP exkl medfinansiering

SVERIGES NIVÅ ÄR LÅG I LBP

Milj/år

STARTA NATIONELLA STÖDSYSTEM

JORDBRUK - VATTENVÅRD

- Gradvis stegring till en nivå på 360 miljoner/år
- Riktade åtgärder
- Göra det attraktivt för lantbrukare att ansöka – olika finansieringsnivåer baserat på markvärde och åtgärdsbehov
- Administreras av Jordbruksverket/länsstyrelserna

ANPASSNING AV VANDRINGSHINDER DÄR VERKSAMHETSUTÖVARE SAKNAS

- Gradvis stegring till en nivå på 240 miljoner/år
- Programmet bör administreras av länsstyrelserna
- En åtgärdsfond diskuteras inom vattenkraften, den kan delvis finansiera att sådant här system

KONSEKVENSANALYS - NYTTOR

Biologisk mångfald, människors hälsa, skatteintäkter, arbetstillfällen och landsbygdsutveckling

Exempel på studier	Värde idag (upprätthålla vattenkvalitet) Miljarder kr/år	Potential (förbättrad vattenkvalitet) Miljarder kr/år	Risk (försämrade vattenkvalitet) Miljarder kr/år
Intäkt för natur/kulturturism Hälften av uppskattad total intäkt kopplas till vatten	30	Stor - friluftsliv och landsbygdsutveckling	
Omsättning naturturism Hälften av uppskattad total intäkt kopplas till vatten	2		Stor - påverkan från gruvor och vattenkraft
Badplatser vid Mälaren	3		0,5 minskat värde
Exportintäkter sportfiske	4,5	Stor	
Momsintäkter från turismen i Sverige Hälften av uppskattad total intäkt kopplas till vatten	7	Stor	
God status i Östersjön 2030 Hela Östersjöregionen		20 + 35 000 arbetstillfällen	
Potential för ökning av svenskt torskfiske		0,3-1,5	
Miljöanpassning vattenkraft		11 + 7 000 arbetstillfällen	
Värde dricksvatten, Mälaren	2 - 127		Stor
Förorening av dricksvatten i Östersund 2010			0,22 ökad kostnad
Kostnader för hälsoeffekter av kadmium via fisk och skaldjur			0,08 ökad kostnad

Tillsammans värnar vi vattnets värden!

